

Garnredskabers Anvendelse paa denne Strækning. For at vække Lodsejernes Interesse for Fiskeriet, der til at begynde med var meget ringe, bestemtes det i Lovene, at Frisenvold Fiskegaard ikke skulde fange til Salg, men kun tjene til Tilvejebringelse af statistiske Oplysninger om Fiskeriets Udvikling samt til Fangst af Stamfisk for at skaffe Rogn til Fiskebestandens Formerelse ad kunstig Vej. Desværre er Fiskegaarden dog altid af Fiskerne oppe ad Aaen — formentlig som en Levning fra den Tid, den var i privat Eje — blevet betragtet som en Hindring for Fiskeriet ovenfor, og ihvorvel største Parten af Fiskerne ikke er Lodsejere til Gudenaalen, har deres Betragtninger dog til en vis Grad vundet Ørelyd ved Udarbejdelsen af de hittidige Løve for Fiskeriet, saaledes at det endogaa i den nugældende Løv er helt forbudt Fiskegaarden at holde lukket i den halve Tid af Aaret — tilmed den Tid, hvor man af gammel Erfaring ved, at største Parten af Laksene søger op. Under disse Forhold har det derfor været umuligt fra Fiskegaarden, hvor der ellers havde været en enestaaende god Lejlighed dertil, at fremskaffe det til Belysning af de forskellige Foretagenders Gavnlighed nødvendige statistiske Materiale. Og da det har vist sig at være aldeles umuligt at faa Oplysning fra Fiskerne om det af hver især drevne Fiskeri, lader det sig ikke gøre at fremskaffe bestemte Tal, der kan belyse Fiskebestandens Tiltagen. At denne er betydelig forøget, er imidlertid udenfor al Tvivl, bl. a. kan det da anføres, at Antallet af Personer, der driver Fiskeri ovenfor Fiskegaarden, er mere end fordoblet i de forløbne Aar, hvori Staten har ejet Fiskegaarden. Det er da ogsaa en almindelig Opfattelse, at Fiskebestanden er tiltaget betydeligt, selv om der nu som tidligere synes at være en Del Forskel paa de forskellige Aars Udbytte.

Efter de i Aarenes Løb indhøstede Erfaringer har det til fulde vist sig, at Laksefiskeriets Ophjælpning i dette Vandomraade i højeste Grad er betinget af de Foranstaltninger, der kan træffes fra Frisenvold Fiskegaard. Paa Grund af, at Laksene søger op fra Havet gennem alle Aarets Maaneder og ikke kun umiddelbart før Legetiden, vil det nemlig være absolut umuligt at forskaffe den til Bestandens Formerelse nødvendige Rogn paa noget andet Sted end ved Fiskegaarden, hvor Laksene tillige kan fanges i fuldt levedygtig Stand, hvilket ikke lader sig gøre i Garnredskaber og særlig ikke i de ved Rånders Fjord og Gudenaalen almindelige Drivgarn. Nu da Staten er Ejer af Fiskegaarden, er det tillige muligt at opbevare de til Bestandens Vedligeholdelse nødvendige Laks Maaneder igennem, indtil de bliver gydefærdige, selv om Opbevaringsforholdene maaske nok kunde tænkes ideellere og muligvis bør ændres.

Medens Frisenvold Fiskegaard altsaa i den Tid, den var i privat Eje, maatte medregnes til de Faktorer, der var hindrende for Fiskebestandens Udvikling, maa den nu i Statens Eje betragtes som den vigtigste Faktor, der findes, til Fiskeriets Ophjælpning, naar man da ikke vil tage sin Tilflugt til ganske urimelig lange Fredningstider.

Imidlertid er det af største Betydning, at der i videst muligt Omfang skaffes paalidelige statistiske Oplysninger om Fiskeriets Udvikling i Gudenaalen, da det ikke uden videre kan betragtes som en fastslaaet Kendsgerning, at man kan ophjælpe Bestanden af Laks og Ørred i et større Vandomraade ved i Hovedsagen at erstatte det naturlige Tillæg med Udsætninger af kunstig klækket Yngel. Det anses for sandsynligt, men er aldrig i større Udstrækning gjort til Genstand for Undersøgelse. Forholdene ved Fiskegaarden synes netop at være enestaaende gunstige for en saadan Undersøgelse. Lige for nylig er der af Kommissionen for Havundersøgelser planlagt en omfattende Undersøgelse af Laksens og Havørredens Biologi i Østersøen og de tilgrænsende Lande. Programmet for denne Undersøgelse, der er tilrettelagt indenfor et særligt Udvalg og nærmest skyldes den svenske Fiskeriinspektør, Dr. Trybom, findes i: Conseil permanent internat. pour l'exploration de la mer: Proces-verbaux des réunions du conseil et des sections. Copenhague 1912. pg. 98—110; Appendix F. A. Protocol of the Committee for the salmon question of the Baltic. Som det af dette Program fremgaar, er det bl. a. netop en af Undersøgelsens Hovedopgaver at fastslaa Værdien af planmæssige Yngeludsætninger gennem en omhyggelig Statistik. Kommissionen har tænkt sig, at det Vandløb, der i Danmark egnede sig bedst for en saadan Undersøgelse, var Gudenaalen, og det er utvivlsomt rigtigt, særlig fordi man her har Fiskegaarden. Men ogsaa i al Almindelighed og ikke mindst for Statskassen, der bidrager ret betydeligt til Yngeludsætninger andre Steder i vort Land, vil det være af Betydning at faa større Klarhed i Spørgsmaalet om Udsætnings Rentabilitet.

Virkningen af Statens Indgriben i Gudenaalsfiskeriet afhænger imidlertid i højeste Grad af, at der kan føres et virksomt Opsyn med Lovbestemmelsernes Overholdelse,